

การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับ
ปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นายอัครชิต หิมาหิทยสกุล

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาวิจัยการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2530

ISBN 974-568-055-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

013017

1 10292202

AN ANALYSIS OF THE GRADUATE STUDENTS' MOTIVES TOWARD
ENTERING A MASTER DEGREE PROGRAMME AT
THE FACULTY OF EDUCATION
CHULALONGKORN UNIVERSITY

Mr. Aukrachit teekatipsakul

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Educational Research

Graduate School

Chulalongkorn University

1987

ISBN 974-568-055-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษา
ในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โดย

นายอัครชิต ทิมะทิพย์สกุล

อาจารย์ที่ปรึกษา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุรณโชติ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ศาสตราจารย์ ดร.ถาวร วัชรากัญ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประคอง วรรณสุต)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณา ปุรณโชติ)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.ทวีวัฒน์ ปิตยานนท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ นิสิตา ชูโต)

หัวข้อวิทยานิพนธ์   การวิเคราะห์มูลเหตุจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษา
 ในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
 ชื่อนิสิต   นายอัครชิต ทิยะทิพย์สกุล
 อาจารย์ที่ปรึกษา   ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปุณฺณโชติ
 ภาควิชา   ศึกษาศาสตร์
 ปีการศึกษา   2529

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่มีสถานภาพส่วนตัวต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบแรงจูงใจต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ของนิสิตที่ศึกษาในภาควิชาต่างกัน
4. เพื่อศึกษาตัวประกอบสำคัญของแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้คือนิสิตบัณฑิตศึกษา ชั้นปีที่ 1 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เข้าศึกษาในปีการศึกษา 2529 จำนวน 410 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างแล้วรวบรวมข้อมูลมาทำการวิเคราะห์หาค่าตัวกลาง เลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัมประสิทธิ์การกระจาย ทดสอบความแตกต่างของตัวกลาง เลขคณิตโดยใช้สถิติที่ วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว ทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธีคูกี และวิเคราะห์ตัวประกอบด้วยวิธีตัวประกอบสำคัญแบบมีการคำนวณซ้ำซ้อนและหมุนตัวประกอบแบบออกโฮกอนอลด้วยวิธีแวนซ์แมกซ์โดยใช้คอมพิวเตอร์โปรแกรม เอส พี เอส เอส เอ็ด

ผลการวิจัยมีดังนี้ คือ

1. แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทมาบัณฑิต
อยู่ในระดับมากที่สุด 3 อันดับแรกคือ ความต้องการสำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทมาบัณฑิต
ต้องการความรู้ใหม่ ๆ มาใช้ในงานที่จะปฏิบัติต่อไป และ ต้องการความรู้วิชาการใหม่ ๆ
ที่ทันสมัย

2. เปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษาในระดับ
ปริญญาโทมาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้ผลดังนี้

2.1 แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาระหว่างนิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับ
ปริญญาโทมาบัณฑิตจากสถาบันการศึกษาในส่วนกลาง และในส่วนภูมิภาค แตกต่างกันอย่างมี
นัยสำคัญที่ระดับ .05

2.2 แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาระหว่างนิสิตชาย กับนิสิตหญิง
นิสิตที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาโทมาบัณฑิตก่อนเข้าศึกษาระดับปริญญาโทมาบัณฑิตมาแล้ว
ไม่เกิน 3 ปี กับ มากกว่า 3 ปี นิสิตที่มีคะแนนเฉลี่ยสะสมตลอดหลักสูตรปริญญาโทมาบัณฑิต
น้อยกว่า 3.00 กับ ตั้งแต่ 3.00 ขึ้นไป นิสิตที่มีประสบการณ์ในการทำงาน กับไม่มี
ประสบการณ์ในการทำงาน และ นิสิตที่มีงานทำ กับไม่มีงานทำ ไม่แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญที่ระดับ .05

3. นิสิตทั้ง 13 ภาควิชามีแรงจูงใจต่อการเข้าศึกษาในระดับปริญญาโทมาบัณฑิต
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 และเมื่อ
นำมาเปรียบเทียบกันทีละคู่พบว่า นิสิตภาควิชาพลศึกษา กับ นิสิตภาควิชาการศึกษานอกระบบ
โรงเรียน, นิสิตภาควิชามัธยมศึกษา(มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์) กับ นิสิตภาควิชาพลศึกษา,
และ นิสิตภาควิชามัธยมศึกษา(มนุษยศาสตร์-สังคมศาสตร์) กับ นิสิตภาควิชาประถมศึกษา
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .05

4. ตัวประกอบที่สำคัญที่เกี่ยวกับแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาต่อการเข้าศึกษา
ในระดับปริญญาโทมาบัณฑิต คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมี 8 ตัวประกอบ คือ
(1) คุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษา (2) ความต้องการปริญญาโทมาบัณฑิต
(3) สาขาวิชาที่ตรงกับความต้องการของสังคม (4) ความรู้ (5) สาขาวิชาที่นิสิตมี
ความสามารถเรียนสำเร็จได้ (6) สาขาวิชาที่มีความสามารถนำไปใช้ (7) สาขาวิชา
ที่ตรงกับความถนัดของนิสิต และ (8) เกียรติภูมิของมหาวิทยาลัย ตัวประกอบเหล่านี้
สามารถอธิบายความแปรปรวนของแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาได้ร้อยละ 42.6

Thesis Title   An Analysis of the Graduate Students' Motives
toward Entering a Master Degree Programme at
the Faculty of Education,
Chulalongkorn University.

Name   Mr.Aukrachit Teekatipsakul

Thesis Advisor   Assistant Professor Vanna Puranajoti Ed.D.

Department   Educational Research

Academic Year   1986

ABSTRACT

The purposes of this research were as follow:

1. To study the graduate students' motives toward entering a Master Degree Programme at the Faculty of Education, Chulalongkorn University.
2. To compare the graduate students' motives toward entering a Master Degree Programme between graduate students with different personal status.
3. To compare the graduate students' motives toward entering a Master Degree Programme among graduate students in different deparatments.
4. To study the essential factors related to the graduate students' motives toward entering a Master Degree Programme at the Faculty of Education, Chulalongkorn University.

The samples used in this research were 410 first year graduate students of the Faculty of Education, Chulalongkorn University, who enrolled in the first semester of acadamic year 1986. There are 12 Departments 24 Fields of Study.

The questionnaire and interview schedule were used for collecting data from the samples, then the data were analyzed with the computer programme SPSS-X. The statistical methods used for analyzing the data were the arithmetic mean, the standard deviation, the coefficient of variation, the t-test, the one-way analysis of variance with the Tukey's post hoc comparison and the Factor analysis method by Principal Factor Method with iteration and Varimax Rotation.

The results of this research were as follows:

1. The first three highest orders of the graduate students' motives toward entering a Master Degree Programme were Need for a Master Degree, Need for a new knowledge to use for work and Need for a upodate knowledge.

2. The results of comparing the graduate students' motives were as follows:

2.1 The motives of students who graduated from University in regional part and central part were different at the .05 level of significance.

2.2 The motives of students who differed in sex, time after graduation of Beachelor's Degree, grade point average, work experience and work condition were not different at the .05 level of significance.

3. There were significant differences among students' motives of 13 departments. After comparing each pair of mean score there were differences between the departments of Physical Education and In-formal Education, Secondary Education(Social Sciences) and Physical Education, and Secondary Education(Social Sciences) and Primary Education at the .05 level of significance.

4. The eight factors related to the graduate students' motives were: (1) the quality of faculties and educational management, (2) need for Master Degree, (3) fields of study which corresponded to social need, (4) knowledge, (5) fields of study that students could be able to graduate, (6) fields of study which were applicable to work, (7) fields of study which corresponded to students' aptitude and (8) a honor university. These factors could be accounted for 42.9 percent of total variance of the graduate students' motives.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

งานวิจัยครั้งนี้ ประสบผลสำเร็จลงได้ด้วยดี ก็เพราะความกรุณาช่วยเหลือ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วรรณ ปรุณโชติ ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ท่านได้ให้ความช่วยเหลือเอาใจใส่ กรุณาให้คำแนะนำปรึกษาและชี้แนวทาง ตลอดจน
ตรวจแก้ไข ปรับปรุงข้อบกพร่องต่าง ๆ อย่างใกล้ชิดและรวดเร็วมาโดยตลอด
ผู้วิจัยมีความซาบซึ้งมากที่สุด จึงขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ด้วยความเคารพรัก
เป็นอย่างยิ่ง ไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ทุกท่านที่ได้เคยสั่งสอน อบรม และ
ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ต่าง ๆ ให้กับผู้วิจัย จนสามารถนำความรู้เหล่านั้น
มาประยุกต์ใช้กับงานวิจัยครั้งนี้ได้เป็นอย่างดี

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้กรุณาตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะ
ต่อการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นอย่างดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์
ทุกท่านที่สอนประจำวิชา 412 601 ที่กรุณาอนุญาตและให้ความสะดวกในการเก็บ
รวบรวมข้อมูลอย่างดียิ่ง และขอขอบคุณนิสิตบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม โดยเฉพาะนิสิต
ที่ให้ความร่วมมือในการสัมภาษณ์

ขอขอบคุณที่ ๆ เพื่อน ๆ และน้อง ๆ ที่คอยให้กำลังใจ คำแนะนำ ตลอดจน
ให้ความช่วยเหลือต่าง ๆ และขอขอบคุณบัณฑิตวิทยาลัยที่กรุณาให้ทุนอุดหนุนการทำวิจัย
ในครั้งนี้เป็นจำนวนเงิน 2,900 บาท

ท้ายนี้ขอกราบคารวะคุณพ่อ คุณแม่ เป็นอย่างสูงที่ได้ให้ความรัก และ อบรม
เลี้ยงดูลูก ให้กำลังใจลูก พร้อมทั้งส่งเสริม สนับสนุนการศึกษาของลูกมาโดยตลอด

อัครชิต ทิมะทิพย์สกุล

บทคัดย่อภาษาไทย	๕
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๖
กิตติกรรมประกาศ	๗
สารบัญตาราง	๘
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	7
ขอบเขตของการวิจัย	8
ข้อตกลงเบื้องต้น	9
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	9
ประโยชน์ของการวิจัย	12
2 บรรณคดีที่เกี่ยวข้อง	13
ความหมายของแรงจูงใจ ประเภทของแรงจูงใจ และทฤษฎีแรงจูงใจ	13
บัณฑิตศึกษาและการศึกษาและการศึกษาในบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	29
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	35
3 วิธีดำเนินการวิจัย	41
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	41
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	44
การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	45
การเก็บรวบรวมข้อมูล	46
การวิเคราะห์ข้อมูล	48

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
	ผลการวิเคราะห์แรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา.....	52
	ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษาที่มี	
	สถานภาพส่วนตัวต่างกัน.....	56
	ผลการเปรียบเทียบแรงจูงใจของนิสิตบัณฑิตศึกษา	
	ที่ศึกษาในภาควิชาต่างกัน.....	62
	การวิเคราะห์ตัวประกอบสำคัญ.....	75
	ผลการสัมภาษณ์.....	83
5	สรุปและอภิปรายผลการวิจัย.....	85
	ข้อค้นพบ.....	86
	อภิปรายผลการวิจัย.....	87
	ข้อเสนอแนะ.....	94
	ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป.....	95
	บรรณานุกรม.....	96
	ภาคผนวก.....	101
	ประวัติผู้เขียน.....	125

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่

หน้า

1	จำนวนนิสิตมหาวิทยาลัยที่คาดว่าจะอยู่ในสังกัดคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา 2524-2529	3
2	จำนวนนิสิตบัณฑิตศึกษาทั้งหมดและจำนวนนิสิตที่ใช้ในการวิจัย คิดเป็นร้อยละ จำแนกตามภาควิชา	42
3	จำนวนและร้อยละของกลุ่มหัวข้องาน จำแนกตามสถานภาพส่วนตัว ..	43
4	ตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสัมประสิทธิ์ การกระจายของตัวแปร 65 ตัว	52
5	การเปรียบเทียบตัวกลางและสถิติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามเพศ	57
6	การเปรียบเทียบตัวกลางและสถิติ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามสถาบันการศึกษาที่นิสิต ได้เรียนสำเร็จระดับปริญญาบัณฑิต	58
7	การเปรียบเทียบตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามระยะเวลาหลังจากที่นิสิต สำเร็จระดับปริญญาบัณฑิต	59
8	การเปรียบเทียบตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามคะแนนเฉลี่ยสะสม ตลอดหลักสูตรปริญญาบัณฑิต	60
9	การเปรียบเทียบตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน ..	61
10	การเปรียบเทียบตัวกลางเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของ คะแนนแรงจูงใจของนิสิต จำแนกตามสถานภาพการมีงานทำ	62
11	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจด้าน ความมุ่งหมายทางการศึกษาของนิสิต	63
12	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจด้าน เหตุผลส่วนตัวของนิสิต	63

13	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิตของคะแนน แรงจูงใจด้านเหตุผลส่วนตัวของนิสิต.....	64
14	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจด้าน หลักสูตรหรือสาขาวิชา	65
15	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิตของคะแนน แรงจูงใจด้านหลักสูตรหรือสาขาวิชา	66
16	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจด้าน บทบาทของคณะหรือมหาวิทยาลัย	67
17	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิตของคะแนน แรงจูงใจด้านบทบาทของคณะหรือมหาวิทยาลัย	68
18	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจด้าน อาจารย์ผู้สอน	69
19	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิตของคะแนน แรงจูงใจด้านอาจารย์ผู้สอน	70
20	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจด้านทั่วไป	71
21	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิตของคะแนน แรงจูงใจด้านทั่วไป	72
22	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของคะแนนแรงจูงใจรวมทั้งหมด	73
23	การเปรียบเทียบความแตกต่างของค่าตัวกลางเลขคณิตของคะแนน แรงจูงใจรวมทั้งหมด	74
24	เมตริกน้ำหนักตัวประกอบสำหรับตัวแปร 65 ตัว	75
25	ตัวประกอบที่ 1 คุณภาพของอาจารย์และการจัดการศึกษา	78
26	ตัวประกอบที่ 2 ความต้องการปริญญามหาบัณฑิต	79
27	ตัวประกอบที่ 3 สาขาวิชาที่ตรงตามความต้องการของสังคม	80
28	ตัวประกอบที่ 4 ความรู้	80
29	ตัวประกอบที่ 5 สาขาวิชาที่นิสิตมีความสามารถเรียนสำเร็จได้	81
30	ตัวประกอบที่ 6 สาขาวิชาที่มีความสามารถนำไปใช้	81
31	ตัวประกอบที่ 7 สาขาวิชาที่ตรงกับความถนัดของนิสิต	82

32	ตัวประกอบที่ 8 เกียรติภูมิของมหาวิทยาลัย	82
33	คำสัมประสิทธิ์สัมพันธ์ระหว่างตัวแปรเกี่ยวกับแรงจูงใจของ นิสิตบัณฑิตศึกษา 65 ตัวแปร	116
34	ตัวกลางเลขคณิตของคะแนนแรงจูงใจในด้านต่าง ๆ จำแนกตาม ภาควิชา	119

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

[Handwritten signature]